

JAV IŠKILMINGAI PAMINĖTOS 85-OSIOS S. DARIAUS IR S. GIRĖNO SKRYDŽIO METINĖS

Vašingtone Nacionalinėje Nekaltojo prasadėjimo šventovės bazilikoje skambant Virginijaus Barkausko atliekamai vargonų muzikai buvo paminėti 85-osios S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlantą metinės ir Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetis.

Tarp žymių kompozitorių kūrinių skambėjo J. Naujaliao ir M.K. Čiurliono melodijos, o P. Cochereau kūrinių V. Barkauskas atliko kartu su perkusinininku G. Paulson.

Ambasadoriaus pavaduotoja Lyra Puišytė-Bostroem savo kalboje pabrėžė, kad muzika turi ypatingą reikšmę lietuvių tautai – namuose išsaugotos lopšinių dainavimo tradicijos, dešimtis tūkstančių daininkų ir žiūro-

vų sutraukia Dainų šventės, o lietuvių tautos atgimimas neįsivaizduojamas be Dainuojančios revoliucijos.

Vargonų rečitalis vyko lietuviams ypatingoje vietoje – viršutinėje Bazilikos bažnyčioje, kurioje Amerikos lietuvių iniciatyva prieš 52 metus įkurta Šiluvos Švč. Mergelės Marijos koplyčia.

Šis rečitalis – vienas iš septynių V. Barkausko pasirodymų Šiaurės Amerikoje, dedikuotų Valstybės atkūrimo šimtmečiui paminėti. V. Barkauskas jau koncertavo Šv. Patriko ir Inkarnacijos katedrose Niujorke, pasirodymai dar vyks Pitsburge, Montrealyje, Niujorke ir Vašingtono nacionalinėje katedroje 2019 metais.

LR URM

Nacionalinėje Nekaltojo prasadėjimo šventovės bazilikoje, Šiluvos Švč. Mergelės Marijos koplyčioje. **LR URM**

NATO – DAR GREITESNIS IR GERIAU PASIRENGĘS

NATO valstybių vadovai prieš prasidedant deryboms.

NATO nuotr.

Briuselis, liepos 11 d. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė kartu su kitais NATO šalių vadovais sutarė dėl bendrų priemonių, kurios žymiai sustiprins tiek rytinio flango, tiek viso Aljanso gynybą.

Šalies vadovės teigimu, NATO išlieka vieningas Rusijos grėsmės atžvilgiu ir stiprina atsaką jai atremti. Didinama Aljanso kovinė parengtis, numatomos konkrečios pastiprinimo pajėgos ir technika, greitinamos jų dislokavimo procedūros, kuriamos specialios komandos hibridinėms grėsmėms atremti.

Vadovai pritarė NATO parengties iniciatyvai. Iki 2020 m. bus sukurtos specialiosios aukštos parengties pajėgos. Jas sudarys 30 saugumo pajėgų batalionų, 30 aviacijos eskadrilių ir 30 karo laivų, kurie per 30 dienų atvyks į pastiprinimą NATO greitojo

reagavimo pajėgoms.

Taip pat pritarta NATO vadaviečių reformai. Aljansas steigia 2 naujus štabus JAV ir Vokietijoje, stiprina Ramšteino JAV karinių oro pajėgų bazę Vokietijoje ir tęs kitų vadaviečių pertvarką. Lietuvos interesus, kad Aljanso struktūros būtų arčiau kylančių grėsmių ir mūsų bei užtikrintų greitą NATO reakciją krizės atveju.

Valstybių vadovai atsižvelgė į Lietuvos poreikius. Viršūnių susitikime pripažintas oro gynybos trūkumas Baltijos šalyse ir pavesta NATO karinei vadovybei įvertinti esamas rizikas bei iki 2019 m. vidurio pateikti siūlymus tolesniems sprendimams.

Karinio mobilumo poreikis – tarp pagrindinių prioritetų. Šalys įsipareigojo pagal sutartą NATO bei ES standartą supaprastinti ir greitinti karinių pajėgų judėjimo procedūras. Iki 2019 m. pa-

baigos leidimai kariniams daliniams kirsti valstybių sienas bus išduodami per 5 dienas ir siekiama dar labiau pagreitinti jų išdavimą ateiityje. Lietuva šioje srityje yra lyderė. Diplomatinis leidimus išduodame greičiausiai Europoje – per 24 val.

Bendradarbiaujant su ES sutarta gerinti kelių, geležinkelių ir kitą civilinę infrastruktūrą, ją pritaikant kariniams poreikiams. Naujoje ES finansinėje perspektyvoje tam numatoma skirti apie 6,5 mlrd. eurų. Lietuvai iš viso reikia 430 mln. eurų.

Taip pat stiprinamas atsakas į hibridines grėsmes – tam kuriamos specialios NATO komandos. Aljanso lygiu bus vedamos ir reguliarios konsultacijos, kaip stiprinti atsparumą politinėms manipuliacijoms energetika. Valstybių vadovai pakvietė Makedoniją pradėti derybas dėl narystės NATO.

Prezidentės spaudos tarnyba

IZRAELIS PRIĖMĖ ĮSTATYMĄ DĖL „ŽYDŲ NACIONALINĖS VALSTYBĖS“

Izraelio parlamentas liepos 19 d. priėmė įstatymą, kuris apibrėžia šalį kaip „žydų nacionalinę valstybę“. Remiantis 62 balsais „už“ ir 55 „prieš“ priimtu įstatymo tekstu, hebrajų kalba tampa Izraelio nacionaline kalba. Ministras pirmininkas Benjaminas Netanyahu pasveikino balsavimo rezultatus. „Tai labai svarbus momentas Izraelio valstybės istorijoje“, – sakė jis po balsavimo.

Arabų kalba, kuri iki šiol buvo lygiateisė su hebrajų, dabar turės tik specialų statusą. Be to, tekste Izraelis vadinamas istorine žydų tėvyne. Ypač ginčytinas paragrafas, numatęs grynai žydiškų bendruomenių legalizavimą, po smarkios kritikos, įskaitant prezidento Reuveno Rivlino,

buvo pakeistas.

Paragrafas numatė, kad bendruomenei ateityje būtų leista „turėti to paties tikėjimo ir tos pačios tautybės gyventojus, kad būtų išsaugotas išskirtinis bendruomenės charakteris“. Europos diplomatai tokį įstatymą pavadino diskriminuojančiu. B. Netanyahu tada išsikvietė ES ambasadorių.

Dabar priimtas įstatymas taps šalies pagrindinių teisių dalimi, šios yra „de-facto“ konstitucija. Izraelio opozicijos atstovai kritikavo balsavimo rezultatus. Arabų Vienybės sąrašo frakcijos vadovas Knesete Aimanas Odehas pavadino įstatymą „mūsų demokratijos mirtimi“. Maždaug 17,5 proc. Izraelio piliečių yra arabai. **ELTA**

JAV PREZIDENTAS RUDENĮ NORI SUSITIKTI SU RUSIJOS PREZIDENTU BALTUOSIUOSE RŪMUOSE

Donaldas Trampas (Donald Trump) nurodė rudenį pakviesti Vladimirą Putiną į Baltuosius rūmus, apstulbindamas net savo žvalgybos vadovą.

17 žvalgybos agentūrų veiklą koordinuojantis Danas Coutsas kalbėjo saugumo forume, ir tik iš diskusijos vedėjos sužinojo, kad prezidentas nurodė savo nacionalinio saugumo patarėjui pradėti rengti susitikimą.

D. Coutsas neslėpė nuostabos, nors D. Trampas kiek anksčiau tviteryje parašė norįs naujų derybų, kad galėtų pradėti vykdyti tai, kas aptarta Helsinkyje.

Apie sprendimą dėl antro viršūnių susitikimo paskelbta kaip tik tada, kai Senatas vienbalsiu balsavimu nurodė prezidentui neleisti Rusijos agentams apklausti Amerikos piliečių.

Rusijos vadas Helsinkyje pasiūlė, kad D. Trampas padėtų persekioti Kremliaus kritikus, tarp jų buvusį Amerikos ambasadorių Maskvoje.

Ir demokratas, ir respublikonas apstulbino, kad prezidentas ne tik siūlymo iškart neatmetė, bet pavadino jį neįtikėtinu, ir dar liepos 18 d. Baltieji rūmai sakė, kad jį tebesvarsto. Tik liepos 19 d. D. Trampo atstovė pareiškė, kad jis bus atmetas. **LRT**

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lenkų prokurorai nesėkmingai bando apklausti Lietuvos Seimo narį Michalą Mackevičių. Lietuvos lenkų sąjungai vadovaujantis parlamentaras atsisako vykti į apklausą kaimyninėje šalyje. Lenkijos teisėsauga aiškinasi, ar skaidriai buvo panaudota parama Lietuvos lenkam. Lietuvos teisininkai teigia, kad M. Mackevičius turi teisę nevykti į apklausą.

„Pasaulio lietuvių jaunimo organizacijos“, kuri rengia Pasaulio lietuvių jaunimo susitikimą, vadovė Ieva Davydenko liepos 20 d. išplatino pranešimą, kuriame teigia inicijuosianti visuotinį asociacijos narių susirinkimą, perduosiantį asociaciją Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungai (PLJS). Kaip teigiama pranešime, šiandien situacija pasikeitė, nes „pagaliau šiais metais PLJS buvo oficialiai įsteigtas JAV. Žinoma, norint realiai dalyvauti Lietuvos valstybės gyvenime, sąjungai būtina įsiregistruoti ir Lietuvoje“. „Būtent nuo šio momento atėjo laikas pašalinti neaiškumus, atsiradusius dėl PLJS užsienyje ir Lietuvoje. Prisidėdama prie vienybės ir norėdama pašalinti neaiškumus inicijuojau visuotinį asociacijos narių susirinkimą, kuris perduotų asociaciją Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungai“, – teigia I. Davydenko.

Rolandas Paksas nori kandidatuoti į prezidentus 2019 m. rinkimuose, ir tam jam reikia Seimo palaikymo. Tą nutyli 15 punktų planą bendradarbiavimui su „valstiečiais“ pateikę „tvarkiečiai“. Daug keblenis klausimas: kam „valstiečiams“ reikia „tvarkiečių“? LR Vyriausybė dar gegužės pradžioje pritarė Konstitucijos pataisų projektui, kad per apkaltą pašalintam R. Paksui būtų atvertas kelias kandidatuoti ir į Seimą, ir į prezidentus. Vyriausybė taip pat pasisakė, kad Seime neturėtų būti toliau svarstoma kita pataisa, kuri R. Paksui leistų kandidatuoti tik į Seimo narius ir draustų būti renkamam į Seimo vadovybę. Norint pakeisti Konstituciją, reikia, kad per priėmimą Seime už pataisas balsuotų ne mažiau kaip 94 Seimo nariai, kurių jiems nepavyks surinkti, jeigu neparems liberalai ar konservatoriai.

Teismo procesas dėl buvusios teisėjos ir eksparlamentarės Neringos Venckienės ekstradicijos į Lietuvą Jungtinėse Valstijose gali užtrukti iki lapkričio mėnesio. Apeliacinį skundą N. Venckienė JAV, Čikagoje, įsikūrusiam apeliaciniam teismui turi pateikti iki rugpjūčio 22 dienos. Tuomet JAV vyriausybė turės mėnesį pateikti atsakymą, o vėliau bus surengtas teismo posėdis. Čikagos teismas atmetė N. Venckienės prašymą sustabdyti jos išdavimo Lietuvai procesą. Lietuvos prokurorai siekia N. Venckienės grąžinimo į Lietuvą, kad jai galėtų būti pateikti kaltinimai dėl teismo sprendimo perduoti dukterėčią motinai nevykdymo, tvirkinimo, neteisėto informacijos rinkimo, piktnaudžiavimo vaiko atstovo teisėmis ir kitų nusikaltimų. N. Venckienė iš Lietuvos išvyko 2013 metais. Ji Čikagoje suimta šiemet vasarį.

Liepos 18 d. Lietuvos apeliacinio teismo teisėjų kolegija nutartimi atmetė kaltinamojo Eligijaus Masiulio gynėjo skundą dėl Vilniaus apygardos teismo birželio 15 d. nutarties. E. Masiuliui nebus grąžinti per kratas rasti pinigai. Teisėjų kolegija nutartyje nurodė, kad, remiantis baudžiamojo įstatymo nuostatomis ir baudžiamosios bylos medžiaga, darytina išvada, jog kaltinamajam E. Masiuliui priklausančios piniginės lėšos, į kurias laikinai apribota kaltinamojo nuosavybės teisė, yra galimai baudžiamojo įstatymo uždraustų veikų rezultatas. Iš E. Masiuliui pareikštų kaltinimų matyti, kad šios piniginės lėšos galėjo būti gautos jam darant nusikalstamas veikas (Baudžiamojo kodekso 225 straipsnio 3 dalis ir 226 straipsnio 4 dalis): daugiau kaip 100 tūkst. eurų priimti kaip kyšis, o likę kratos metu paimti gryniesi pinigai galimai gauti iš nenustatytų pajamų šaltinių, nedeklaruoti, nepatvirtinti dokumentais ir galimai nėra iš teisės aktais neuždraustos veiklos gautos teisėtos pajamos.

Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisija nusprendė prašyti Valstybės kontrolės atlikti visų iki šiol Lietuvoje rengtų pasaulio jaunimo susitikimų finansinį ir veiklos auditą. „Kreipsimės į Valstybės kontrolę, kad būtų atliktas auditas nuo 2013 iki 2018 metų ir patikrintas susitikimų finansavimas, ar teisingai panaudotas, ar rezultatai pasiekti, ar atitinka kriterijus“, – liepos 18 d. Seime žurnalistams sakė komisijos pirmininkas „valstietis“ Kęstutis Smirnovas. Jaunimo ir sporto reikalų komisija aiškinosi, kas Lietuvoje rengia pasaulio jaunimo susitikimus ir kas sieja Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungą (PLJS) su asociacija Pasaulio lietuvių jaunimo organizacija Lietuvoje.

Lietuvos socialdemokratų darbo partijos (LSDDP) vadas Gediminas Kirkilas teigia, kad užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius galėtų tapti bendru „socialdarbiečių“ ir „valstiečių“ kandidatu į prezidentus. Tuo metu „valstiečių“ vadas Ramūnas Karbauskis tikina abejojantis ministro sėkme rinkimuose ir kartoja, kad partija turės savo kandidatą.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

RUSIJA TIKRAI DARĖ ĮTAKĄ JAV RINKIMAMS, KENKĖJIŠKA VEIKLA TOLIAU TĘSIAMA

FTB direktorius Christopheris Wray.

AP

Baltieji rūmai sako, kad prezidentas tvirtai tiki, jog Rusija bandys kištis į artėjančius vidurio kadencijos rinkimus ir stengsis užkirsti tam kelią. Baltuosius rūmus šią savaitę ištiko didžiausia šios kadencijos krizė, o Donaldas Trampas (Donald Trump) kritikuojamas abiejų partijų politikų. FTB direktorius sako, kad Rusijos įtakos rinkimams tikrai buvo ir ši toliau tęsia kenkėjiškas operacijas.

Baltieji rūmai pastarosiomis dienomis turi daug teisintis, po prezidento pareiškimų Helsinkyje. JAV prezidentass Donaldas Trampas teigė pasitikintis savo žvalgybos bendruomene, tačiau žurnalistams paklausus, ar jis mano, kad Rusija bandys kištis į rudenį vyksiančius rinkimus, atsakė: „Labai ačiū, ne“. Kaip teigia Baltųjų rūmų atstovė – žurnalistai ne taip suprato prezidento atsakymą.

„Turėjau galimybę pasikalbėti su prezidentu, po to kai jis pasakė „labai ačiū“. Žodį „ne“ sakė turėdamas

omenyje, kad daugiau nebeatsakinės į klausimus. Prezidentas ir jo administracija dirba labai sunkiai, kaip ir iki šiol, kad užtikrintų, jog Rusija negalėtų kištis į rinkimus“, – sako Baltųjų rūmų atstovė spaudai Sarah Huckabee Sanders.

FTB vadovas sako, kad nėra jokių abejonių dėl Rusijos kišimosi į 2016-ųjų rinkimų procesą. Jis pridūrė, kad šiuo metu pagrindinis Rusijos tikslas skaldyti šalį.

„Tikslas skleisti nesantį ir skaldyti šią šalį. Kol kas nematėme atakų prieš konkrečią rinkimams skirtą infrastruktūrą, tačiau yra kitokių bandymų. Pavadinčiau tai kenksmingos įtakos operacijomis. Jos labai aktyvios ir jau greitai galime pamatyti kaip pereina į kitą lygį. Asmeniškai manau, kad tai grėsmė, į kurią turime žiūrėti labai rimtai“, – kalba FTB direktorius Christopheris Wray.

Tai situacija ne iš fantastinio filmo ar kompiuterinio žaidimo, tai – Kinijos pažangiausia sekimo pro-

grama, galinti net didelėje minioje atpažinti veidus ir nustatyti asmenų tapatybes. Daugiausia dėmesio dėl šnipinėjimo ir kišimosi skiriama Rusijai, tačiau, anot FTB direktoriaus, nors Rusija yra pati agresyviausia, Kinija taip pat labai pavojinga.

„Manau, kad Kinija iš korrūpcijos perspektyvos yra didžiausias ir reikšmingiausias išbandymas mūsų šaliai. Taip sakau, nes Kinija vykdo operacijas visos valstybės mastu – ekonominį ir tradicinį šnipinėjimą. Jie turi ir netradicinių informacijos rinkėjų ir tradicinių šnipų. Tai žmogiškieji ir kibernetiniai ištekliai“, – dėsto FTB direktorius.

Jungtinių Valstijų žvalgybos bendruomenė kaip pagrindines grėsmes įvardija režimus, kurių vadams prezidentas negaili pagyrų. Vidurio kadencijos rinkimai Amerikoje vyks lapkritį. Žvalgybos bendruomenė žada būti pasirengusi atlaikyti įvairias atakas.

LRT

ES IR JAPONIJA PASIRAŠĖ DIDŽIAUSIĄ IKI ŠIOL ES SUTARTĄ EKONOMINĖS PARTNERYSTĖS SUSITARIMĄ

Liepos 17 dieną ES-Japonijos vadovų susitikimo metu Europos Sąjungos Tarybos pirmininkas Donald Tusk, Europos Komisijos pirmininkas Jean-Claude Juncker ir Japonijos ministras pirmininkas Shinzo Abe pasirašė susitarimą, kuris sukurs laisvos prekybos erdvę, apimančią virš 600 milijonų gyventojų ir sukuriančią trečdalį pasaulio BVP.

Susitarimas atneš ženklų ekonominę naudą ES gamintojams, kadangi juo naikinama Japonijos importo muitai, eksportuotojai galės naudotis supaprastintomis muitinės procedūromis, bus pašalintos tarptautinės prekybos kliūtys.

Taip pat atsiras galimybė patekti į dideles Japonijos viešųjų pirkimų ir paslaugų rinkas, visų pirma finansinių paslaugų, elektroninės prekybos, telekomunikacijų ir transporto. Susitarimas panaikins arba reikšmingai sumažins Japonijos taikomus importo muitus tokiems Lietuvai aktualiems produktams kaip kiauliena, jautiena, pieno produktai, sūriai, apdirbti maisto produktai bei atsivers rinka lietuviškiems baldams, tekstilei, plastikui, cheminiams, farmacijos produktams.

Tuo pačiu susitarimu saugomi aukščiausio darbo apsaugos, aplinkosaugos ir

vartotojų apsaugos standartai. Juo patvirtinami ES ir Japonijos įsipareigojimai darnaus vystymosi ir klimato kaitos srityse ir užtikrinama viešųjų paslaugų apsauga. Taip pat abi pusės susitarė laikyti viena kitos duomenų apsaugos sistemas lygiavertėmis, tuo užtikrindamos saugų duomenų judėjimą tarp ES ir Japonijos.

Susitarime taip pat įtrauktas atskiras skyrius, kuriuo siekiama palengvinti eksporto galimybes mažoms ir vidutinėms įmonėms.

Susitarimą ratifikavus abiejų pusių Parlamentams, jo įsigaliojimo tikimasi 2019 m.

LR URM

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA

19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.

Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.

VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.

Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$2.00.

Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

KAIP ATPAŽINTI ŽĄSĮ?

Senovės romėnai, narpaliodami kokią nors politinę intrigą, mėgo vadovautis principu „*cui prodest?*“ – „kam naudinga?“ Deja, senovės romėnai tapo istorijos dalimi: matyt, pasiekę galybės viršūnę, užmigo ant laurų ir pamiršo šį principą. O principas išties geras – supratęs, kam naudinga kokios nors problemos eskalacija, gali prisikasti ir iki tos problemos sukėlėjo bei skatintojo. Na, o tuomet ir jos sprendimo būdus galima rasti.

Jei kam netinka istorijoje pasilikusios tautos išmintis, tas gali pasiremti jauniausios istorijoje tautos įžvalgumu, t. y. amerikiečiais, sakančiais – „kas krypuoja kaip žąsis, kas gagna kaip žąsis, greičiausiai ir yra žąsis!“

Taigi šie abu principai tarytum specialiai sukurti mūsų politinei šiandienai apibūdinti ir dėl mūsų piliečių neapdairumo neribotą valdžią gavusiai Lietuvos Seimo nario, Kultūros komiteto R. Karbauskio politinei organizacijai charakterizuoti. Prisiminkime M. Basčio istoriją – iš VSD ataskaitų paaiškėjo, kad šis Seimo narys faktiškai dirbo ne Lietuvos, bet Rusijos labui. Savaime suprantama, kad toks žmogus negalėjo daugiau būti vienu iš tautos atstovų Lietuvos parlamente. Tačiau taip nemanė R. Karbauskio partiečiai, kurie pabandė M. Bastį „išsukti“. Tąkart kilo didžiulis piliečių nepasitenkinimas, pasibaigęs protesto mitingu Vilniuje. M. Bastys pats pasitraukė iš Seimo, nelaukdamas, kol jam bus atimtas mandatas. Bet, atrodo, per anksti atsistatydino M. Bastys, nes kitam Seimo nariui – Artūriui Skardžiui – viskas baigėsi gerai. Tačiau ne todėl baigėsi gerai, kad kaltinimai nepasiteisino, taigi nebūta ir pagrindo surengti apkaltą, ne, - A. Skardžiui gerai baigėsi todėl, kad Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos narys Andrius Kubilius, šios komisijos pirmininkės A. Širinskienės iniciatyva, buvo pašalintas iš specialiosios Seimo komisijos, tiriančios, ar pradėti apkaltą Socialdemokratų darbo frakcijos nariui A. Skardžiui. Jis buvo pašalintas iš komisijos, o paskui komisija nutarė nekelti apkaltos A. Skardžiui. Štai ir visi muzika pagal R. Karbauskio batutą.

Trumpai tariant, visi, kas turi verslo interesų Rusijoje ir dirba jos labui, gali būti ramūs – R. Karbauskis neleis skriausti savų. Na, o kad tas reikalas nepiktintų tautos, paleistas ypatingas dūmas: koloradines putinistų juosteles mėgstantis Seimo narys, Lietuvos lenkų rinkimų akcijos atstovas Zbignevas Jedinskis (taip, tai jis yra pareiškęs, kad užuot didinusi krašto apsaugos finansavimą, Lietuva turėtų pasirašyti nepuolimo sutartį su Rusija) pateikė Seimui įstatymo projektą, kuriam pritarus būtų paviėšintos pripažinusių ir dabar valstybės paslaptimi laikomų buvusių KGB bendradarbių pavardės (paskelbus savanoriško pripažinimo terminą, Liustracijos komisijai apie bendradarbiavimą su slaptojomis SSRS tarnybomis pripažino 1589 asmenys, *red. past.*). Z. Jedinskis norėtų, kad „užregistruotų, pripažinusių ir įrašytų į įskaitą asmenų pateikta informacija ir duomenys apie juos yra išslaptinami nuo 2019 metų sausio 1 dienos“. Įsiskaitykite į šiuos norus ir pagalvokite: apie bendradarbiavimą su KGB savanoriškai pripažinęs asmuo suteikė Lietuvos Valstybės saugumo departamentui svarbios informacijos, kuri galbūt ir dabar yra labai aktuali ir padeda specialiosioms tarnyboms kovoti su kenkėjiška Rusijos specialiųjų tarnybų veikla, ir štai dabar imam ir paviėšinam tą informaciją, t. y. faktiškai atidengiam visas savo kortas priešinin-

DU IDĖJOS BROLIAI

„D. Trampas (Donald Trump, - red.) nėra V. Putino marionetė“ – tokio pavadinimo straipsnį, su paantrašte „Yra geresnis paaiškinimas, kodėl Amerikos prezidentas taip mėgsta Rusijos prezidentą“, paskelbė Amerikos kairiųjų liberalų žurnalas „*New Republic*“.

Straipsnio autorius – Niujorko žurnalistas Conoras Lynchas. Anot jo, „prezidento Donaldo Trampo septynių dienų kelionė po Europą, pasibaigusi susitikimu su Putinu liepos 16-ąją, daug ką paaiškino, bet ne taip, kaip gausybė kritikų tai įsivaizduoja“.

Pavyzdžiui, „*New York Times*“ apžvalgininkas Charles`as Blow rašė, kad „Trampas yra išdavikas, gal net pardavė savo tėvynę“. Su tuo,

atrodo, sutiko daugelis kitų jo kritikų.

„Mielieji sąjungininkai, reikalaukite, kad D. Trampas atsistatdyintų“, – rašė portalo „*MSNBC*“ bendradarbis Scottas Dworkinas ir pridūrė: „pasaulis negali sau leisti, kad Putino marionetė dėtųsi Amerikos prezidentu“.

Savo trigrašį Tviteryje per pasaulio futbolo čempionatą pridėjo ir Hillary Clinton: „štai klausimas prezidentui Trumpui, susitinkančiam su Putinu: ar jūs žinote, kokios šalies komandoje jūs žaidžiate?“

Šiems ir kitiems kritikams į galvą neatėjo joks kitas D. Trumpo elgesio pastarosiomis savaitėmis paaiškinimas. Žurnalo „*New York*“ puslapiuose publicistas Jonathanas

Chaitas aptarė teoriją, kad D. Trampas buvo vertingas Rusijai asmuo jau nuo 1987-ųjų.

Vis dėlto labiau tikėtinas kitoks paaiškinimas – Rusijos prezidento asmenyje D. Trampas mato save patį, tokį, koks norėtų būti jis pats. Ir tai ne tik nacionalistinis autoritaras, bet ir žymus kultūros karys, gyvenimo būdo gynėjas.

Idėja, kad D. Trampas kažkaip yra V. Putinui tarnaujantis išdavikas, be abejo, patraukli tiems, kurie D. Trampą ir V. Putiną mato kaip dvigubą grėsmę. Ir faktas, kad Rusijos vyriausybė kišosi į 2016 m. rinkimus tam, kad pagelbėtų D. Trumpui (o D. Trampo rinkimų kampanija tuo buvo patenkin-ta), šią idėją padaro dar labiau tikėtiną.

Tačiau net ir po D. Trampo skandalingos savaitės Europoje jo priešiskumą Europai ir meilę V. Putinui galima geriau paaiškinti štai kaip: jiedu turi panašias pasaulėžiūras ir panašius politinius temperamentus, todėl jie daugelį dalykų mato beveik vienodai.

Abu yra politiniai reakc-ionieriai ir ultranacionalistai, ir nors V. Putinas – gerokai autoritariškesnis, D. Trampas nepaliko jokių abejonių, kad jam pačiam geriau būti diktatoriumi, nei vadovauti demokratijai su konstituciniais jo autoriteto apribojimais.

Amerikos prezidentas jau nuo seno negaili pagyrų autoritariniams vadovams, tokiems kaip V. Putinas ar Kinijos prezidentas Si Dzinpingas, tuo pat metu nuvertindamas demokratiškai išrinktus vadovus kaip „silpnus“.

Per savo viešnagę Britanijoje D. Trampas dar labiau atvėrė savo pasaulėžiūrą, kai jis leidosi į ilgą tiradą apie imigraciją, dėl kurios Europoje „kinta kultūra“. Jis įspėjo, kad Europos vadovai „saugotųsi“ ir davė suprasti, jog neeuropiečiai neįstengtų puoselėti vadinamosios „Vakarų civilizacijos“.

Panašiai apie Rusijos kultūrą ir civilizaciją atsiliepė V. Putinas. Jį varo troškimas atgaivinti Rusijos buvusią šlovę, o į Sovietų Sąjungos griūtį jis žiūri kaip į „katastrofą“ ne dėl to, kad tiki komunizmu (toli gražu ne), bet dėl to, kad tiki Rusijos likimine misija vadovauti „Eurazijai“.

Kaip savo parašytoje V. Putino biografijoje „Naujasis caras“ aiškina apžvalgininkas Stevenas Lee Myersas, V. Putinas verkia ne dėl sovietinės sistemos žlugimo, „bet dėl to, kad nebegyvuoja istorinė Rusijos idėja“, kylanti iš slavofilijos tradicijos.

Kalbėdamas Valdajaus susitikime 2013-aisiais, V. Putinas

(Nukelta į 4 psl.)

Kęstutis Šilkūnas

(Atkelta iš 3 psl.)

DU IDĖJOS BROLIAI

išdėstė reakcingą kritiką Vakarų atžvilgiu, panašią į tą, kurią aną savaitę pateikė D. Trampas, tik ženkliai geriau artikuliuotą. Štai V. Putino žodžiai:

„Mes matome, kaip daugelis euroatlantinės erdvės šalių tiesiog atmeta savo šaknis, įskaitant krikščioniškąsias vertybes, kurios sudaro Vakarų civilizacijos pagrindą. Tos šalys neigia moralinius principus ir visas tradicines tapatybes: nacionalines, kultūrines, religines, net seksualines.

Jos įgyvendina nuostatas, dedančias lygybės ženklą tarp didelių šeimų ir tos pačios lyties asmenų partnerysčių, tarp tikėjimo Dievu ir tikėjimo šėtonu.”

Šitokia kritika gimsta iš V. Putino nacionalizmo ir antiliberalizmo. Tai bruožai, būdingi ir D. Trumpui. Jis Europos Sąjungą laiko priešininke ne dėl to, kad būtų antieuropietiškas iš esmės, bet dėl to, kad jo, D. Trampo, nacionalistinis požiūris į pasaulį nesuderinamas su tarptautine liberaline santvarka, kurią Europos Sąjunga įkūnija.

Kaip ir dešinieji Europos populistai, jis yra euroskeptikas, kurį varo baltų čiabuvių aukštinimas ir priešiškas „globalizmui”. D. Trumpui ir Europos reaktionieriams globalizmas sudaro pavojų tradicinėms vertybėms ir „Vakarų civilizacijai”.

Kaip ir V. Putino atveju, D. Trampo reakcingos socialinės pažiūros lemia jo požiūrį į Europą.

Taigi, D. Trampas ir V. Putinas vienas kitam draugiški, nes jiedu yra sąjungininkai prieš liberalizmą ir „globalizmą”. Aišku, V. Putinas politiškai daug gudresnis už D. Trampą, ir jis supranta, jog jo šalis gaus daug daugiau naudos iš tarptautinės santvarkos sugriuvimo, nei jos gaus D. Trampo valstybė, tą santvarką padėjusi įsteigti.

Tačiau tai nereiškia, kad D. Trampas yra V. Putino „marionetė”. Tokių sąmokslų teorijų skleidimas arba Jungtinių Amerikos Valstijų prezidento apkaltinimas valstybės išdavystėje be solidžių įrodymų tik prisideda prie demokratijos normų sumenkėjimo.

„Kraštutinio dešiniojo nacionalizmo iškilimas skersai išilgai pasaulio reikalauja rimtos kritikos, o ne šaltajam karui būdingos paranojos atgaivinimo”, – baigia savo straipsnį žurnale „New Republic” publicistas Conoras Lynchas, bandantis mus įtikinti, kad V. Putinas ir D. Trampas kai kuriais svarbiais atžvilgiais yra idėjos broliai.

Mykolas Drunga, LRT**LAISVĖS PREMIJOS LAUREATĖ DISIDENTĖ N. SADŪNAITĖ ŠVENČIA 80 METŲ JUBILIEJŲ**

Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė liepos 22 d., sekmadienį pasveikino kovotoją už šalies nepriklausomybę Nijolę Sadūnaitę 80-ojo gimtadienio proga.

Pasak Lietuvos vadovės, N. Sadūnaitės vardas Lietuvos kelyje į nepriklausomybę ypatingai svarbus ir ryškus. Jį tardami regime nepalaužiamą kovotoją ir daugybę jau istorija tapusių įvykių, artinusių išsivadavimą iš okupacijos, teigiama prezidentūros pranešime.

Kaip teigiama sveikinime, būtent N. Sadūnaitė yra viena iš garbingos pasipriešinimo istorijos kūrėjų. Tvirtas tikėjimas buvo tas ginklas, kuriuo ji laimėjo dešimtmečius trukusį mūšį už Tėvynės laisvę.

Prezidentė pabrėžė, kad šis gražus kovotojos už laisvę jubiliejus ir Lietuvos valstybingumo atkūrimo šimtmečio minėjimas – iškalbingas supapildymas. Būtent N. Sadūnaitė kartu su savo bendražygiais geriausiai žino, ką reiškia ištikimybė nepriklausomos valstybės idėjai.

Šalies vadovė taip pat padėkojo už meilę Lietuvai, žmonėms ir palinkėjo jubilatei sveikatos, neblėstančio optimizmo ir stiprybės.

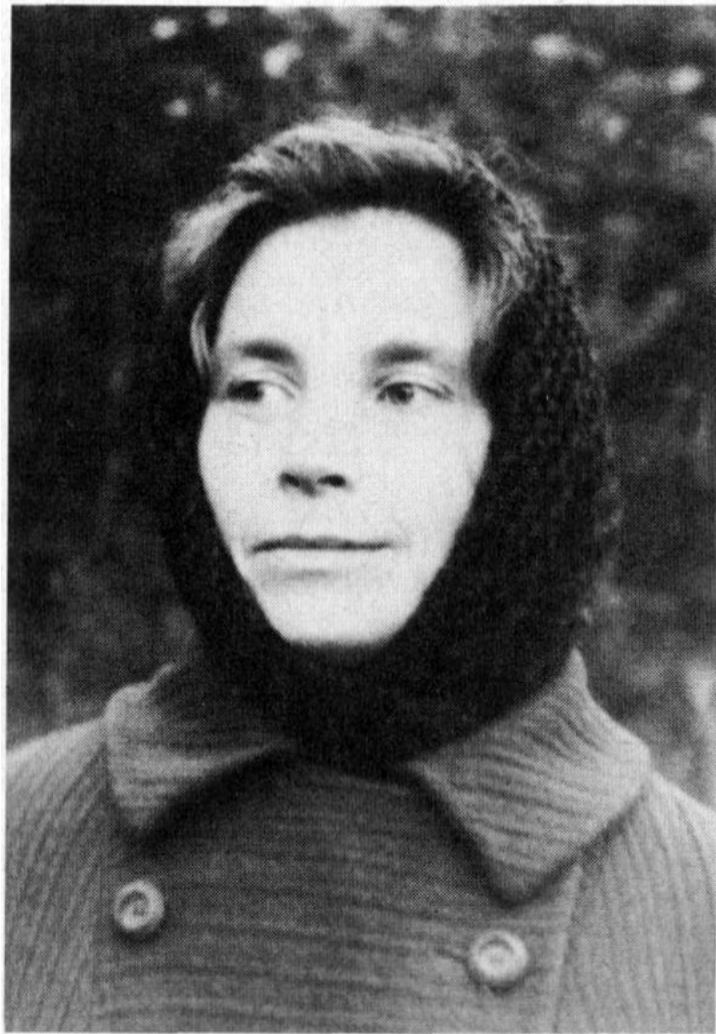
2017 m. Laisvės premijos laureatė N. Sadūnaitė gimė 1938 m. liepos 22 d. Kaune, Jono Sadūno ir Veronikos Sadūnienės (Rimkutės) šeimoje. Mokėsi Anykščių Jono

Biliūno vidurinėje mokykloje. Mokslus baigė 1955 m. Po metų įstojo į Šv. Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos tarnaičių kongregaciją Panevėžyje. Amžinuosius įžadus davė 1963 m. Persikėlusį į Vilnių, mokėsi medicinos seserų kursuose, dirbo Vilniaus kūdikių namuose sekretore mašininke, skalbėja, gaisrininke, slaugė Vilniaus našlaičių namų globotinius.

Į sovietinio saugumo aki-ratį N. Sadūnaitė pateko 1970 metais, kai ėmėsi ginti valdžios persekiojamus kunigus. 1971 m. ji slapčia nugabeno į Maskvą ir perdavė užsienio šalių diplomatams Lietuvos žmonių memorandumą dėl sąžinės laisvės suvaržymų sovietinėje Lietuvoje. Jos dėka šis dokumentas, pasirašytas daugiau nei 17 tūkst. tikinčiųjų, tapo žinomas visame pasaulyje.

Nuo 1974 m. N. Sadūnaitė pradėjo dauginti ir platinti Lietuvos katalikų bažnyčios kroniką - žymiausią sovietmečiu leistą pagrindinį žurnalą, fiksavusį sovietų valdžios pažeidimus tikinčiųjų teisių ir laisvių srityje. Už tai 1974 m. suimta ir nuteista laisvės atėmimu trejiems metams sunkių darbų kalėjime ir trejiems metams tremties. Šešerius metus kalėjo Mordovijoje ir kitose vietose Sibire.

1980 m. grįžusi į Lietuvą ir toliau dalyvavo leidžiant

Nijolė Sadūnaitė buvo suimta 1974 rugpjūčio 27 d. Kratos metu buvo rastas rašomąja mašinėle perrašomas „LKB Kronika” 11-sis numeris.

LKB Kronika

Lietuvos katalikų bažnyčios kroniką. Nuo 1982 m. ji Lietuvoje gyveno nelegaliai, slapta susitikdavo su disidentais Maskvoje. 1987–1988 m. buvo saugumo suimta ir tardoma, kankinama, nuodijama narkotikais ir radiacija, tačiau nepalūžo. N. Sadūnaitė aktyviai dalyvavo Lietuvos Atgimimo įvykiuose. 1987

m. rugpjūčio 23 d. Vilniuje prie Adomo Mickevičiaus paminklo ji kalbėjo pirmajame viešame protesto prieš sovietinę santvarką mitinge. Po to vėl buvo KGB tardoma bei persekiojama. Lietuvos ypatingajame archyve išlikusi N. Sadūnaitės baudžiamoji byla liudija laisvės gynėjos ištvermę, išmonę ir drąsą. **LRT**

LIETUVOS SKAUTŲ ORGANIZUOTA ŠIMTMEČIO STOVYKLA

Lietuvos skautų šimtmečio stovykla „Laužų karta”. **Giedrė Maksimovicz nuotr.**

Liepos 19 d. krašto apsaugos ministras Raimundas Karoblis dalyvavo Lietuvos skautų šimtmečio stovyklos „Laužų karta” svečių dienoje Rumšiškėse. Ministras apžiūrėjo Lietuvos liaudies buities muziejaus teritorijoje įsikūrusią stovyklavietę, bendravo su skautais.

Liepos 14-21 d. vyks-

tančioje skautų stovykloje R. Karoblis taip pat apžiūrėjo susirinkusiems pristatomą Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų pės-tininkų ginkluotę: visureigį HMMWV, daugiafunkcinį transporterį „Sisu”, šarvuotį M113. Renginio dalyviai galėjo susipažinti ir su taidklaus šaulio šautuvu FN

6000 skautų ir veikia 10 skautiškų organizacijų. Skautai – didžiausias jaunimo judėjimas pasaulyje, vienijantis daugiau nei 30 milijonų skautų, tiek vaikų, jaunimo ar suaugusiųjų, 160-ye šalių ir vietovių. Rumšiškėse Lietuvos skautų organizuotoje stovykloje dalyvauja 3,3 tūkst. skautų iš Lietuvos ir 21 užsienio valstybės. **LR KAM**

V. LANDSBERGIS: AMERIKA DAR NEATSISAKĖ SAVO PRINCIPŲ, IR TIKIMĖS, KAD NEATSISAKYS

Liepos 14 d. Vilniuje, Vašingtono aikštėje, tradiciškai surengta padėkos šventė, skirta paminėti istorinę Sumnerio Welleso deklaraciją, kuria Jungtinės Valstijos nepripažino Baltijos šalių okupacijos.

Vašingtono aikštėje renginyje buvo galima paragauti amerikietiško maisto, vyko koncertas.

Profesorius Vytautas Landsbergis, vertindamas šią dieną, ragina neprarasti principų: „Tas nepripažinimas, kad smurtu galima paimti kaimyninę valstybę, įjungti ją į savo sudėtį ir paskui užmiršti, kaip ir dabar tai daroma. Dabar [Rusija] siūlo užmiršti Krymo okupaciją, karą prieš Ukrainą ir daryti biznį be jokių principų. Amerika dar neatsisakė savo principų, ir tikimės, kad neatsisakys.”

Deklaracija priimta 1940 m. liepos 23 d. Tai tapo JAV Baltijos šalių okupacijos nepripažinimo politikos pradžia. **LRT**

LIETUVAI – PRESTIŽINĖ VESTFALIJOS TAIKOS PREMIJA

Miunsteris, Vokietija, liepos 14 d. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė iškilmingoje ceremonijoje Miunsterio miesto rotušėje Lietuvos žmonių vardu atsiėmė prestižinę Vestfalijos taikos premiją. Šiemet šis garbingas apdovanojimas įteiktas trims Baltijos šalims už išskirtinį demokratinio vystymosi pavyzdį ir indėlį į Europos taiką.

Atsiimdama apdovanojimą Prezidentė pabrėžė, kad Baltijos šalys, prieš šimtą metų atkūrusios valstybingumą, gerai žino, kad taika nėra gaunama už ačiū. Patyrusios penkiasdešimties metų okupaciją, mūsų tautos nesijautė nugalėtos, nes laisvės dvasia visada buvo gyva. Mes žinome, kad laisvę galima iškovoti dainuojančia revoliucija, todėl nieko nebijome, net agresyviai besielgiančio kaimyno, nes turime patikimus draugus.

Šalies vadovė sakė, kad didžiuojasi šiuo apdovanojimu, kurį Baltijos šalys gauna už savo darbą ir pasiaukojimą. Prezidentė Lietuvos žmonių vardu taip pat padėkojo Vokietijai, kurios kariai padeda užtikrinti mūsų saugumą ir naujų grėsmių akivaizdoje

išsaugoti taiką visai Europai. Prezidentės teigimu, ši premija – tai artimų mūsų šalių ryšių ir bendro įsipareigojimo taikai simbolis.

Istoriniai Vestfalijos susitarimai, kurių vardu pavadinta ši prestižinė premija, užbaigė religinius karus Europoje ir tapo pagrindu kurtis šiuolaikinei suverenių valstybių sistemai. Simboliška ir tai, jog būtent Vokietija išsaugojo ir Lietuvai gražino mūsų valstybingumą atkūrusį istorinį Vasario 16-osios aktą.

Iškilmingoje apdovanojimų ceremonijoje Baltijos šalių žmonės sveikino ir Vokietijos Prezidentas Frankas - Walteris Steinmeieris. Ceremonijoje taip pat dalyvavo Latvijos Prezidentas Raimundas Vejonis, Estijos Prezidentė Kersti Kaljulaid.

Vestfalijos taikos premija teikiama kas dvejus metus už ypatingus nuopelnus stiprinant Europos ir tarptautinę taiką. Tarp premijos laureatų – buvęs Čekijos prezidentas Vaclavas Havelas, buvęs JT generalinis sekretorius ir Nobelio taikos premijos laureatas Kofi Ananas, Jordanijos karalius Abdullah II, buvę Vokietijos

Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė (antra iš kairės) Lietuvos žmonių vardu atsiima Vestfalijos taikos premiją. Iš kairės: Vokietijos Prezidentas Frankas - Walteris Steinmeieris, Lietuvos Prezidentė, Estijos Prezidentė Kersti Kaljulaid ir Latvijos Prezidentas Raimundas Vejonis. *Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotr. / Robertas Dačkus*

kancleriai Helmutas Kohlis ir Helmutas Schmidas.

Šios premijos steigėja – įtakinga Vestfalijos ir Lipės regionų verslo asociacija, vienijanti per 60 tarptautinių Vokietijos kompanijų, kurios dirba ir Lietuvoje. Tai „Schmitz Cargobull AG“, „Miele“, „CLAAS“ ir kitos įmonės. Lietuvai svarbūs ir

ryšiai su Vokietijos Šiaurės Reino-Vestfalijos žeme, kuriai priklauso Vestfalijos ir Lipės regionai. Tai svarbiausias Vokietijos energetikos, automobilių, elektronikos pramonės centras, su kuriuo mus sieja glaudūs ekonominiai ryšiai. Šiaurės Reino-Vestfalijos žemė – pagrindinė Lietuvos prekybos partnerė

Vokietijoje, tarp mūsų miestų užmegzta net 14 partnerystės sutarčių. Būtent čia prieglobstį nuo sovietinės okupacijos žiaurumo gavo daugybė Baltijos šalių pabėgėlių, o šiandien šios žemės mieste Bonoje įsikūrusi gausi Vokietijos lietuvių bendruomenė.

Prezidentės spaudos tarnyba

SOLIDI VOKIŠKA INVESTICIJA – PASKATA INOVATYVIOS EKONOMIKOS VYSTYMU

www.continental-corporation.com

Sergeičikų I kaimas, Kauno r., liepos 20 d. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė davė startą Vokietijos pramonės giganto „Continental“ gamyklos statyboms Kauno laisvojoje ekonominėje zonoje. Jau kitais metais čia bus pradėti gaminti įvairūs automobilių komponentai – greičių dėžių sistemos, durų bei sėdynių kontrolės elementai, išmanios langų tamsinimo sistemos. Tai didžiausias pastarųjų metų investicinis projektas Lietuvoje – per penkerius metus ketinama sukurti tūkstantį naujų darbo vietų ir investuoti 95 mln. eurų.

Pasak Prezidentės, tokio masto verslo įmonės atėjimas rodo Lietuvos kokybinį šuolį pritraukiant užsienio investicijas. Iš pigios darbo jėgos šalies tapome kvalifikuotų darbuotojų, inovacijų, modernios gamybos ir technologijų traukos centru. Kad tokia Vokietijos pramonės milžinė kaip „Continental“ renkasi Lietuvą, yra ne tik mūsų įvertinimas, bet ir signalas ki-

tiems užsienio investuotojams – esame saugi ir palanki šalis verslui.

Šalies vadovė pabrėžia, kad šis projektas žymi nuolat stiprėjančius Lietuvos ir Vokietijos ryšius. Vokietija – ne tik strateginė saugumo partnerė, kuri vadovauja Lietuvoje dislokuotam NATO batalionui, bet yra viena didžiausių užsienio investuotojų. Ši šalis užima trečią vietą pagal tiesiogines užsienio investicijas, taip pat yra svarbiausia rinka lietuviškų produktų eksportui. Iš viso Vokietija Lietuvoje yra investavusi 1,14 mlrd. eurų.

Lietuvoje statoma „Continental“ gamykla – išskirtinė Europoje. Joje bus įdiegtos pačios pažangiausios technologijos, gamybai pasitelkiami dronai, virtualios realybės akiniai ir kitos inovacijos. Taip pat ši investicija yra didelis postūmis automobilių komponentų pramonei Lietuvoje vystytis, išnaudoti mūsų inžinerijos mokslo potencialą. Padangų ir automo-

bilių komponentų gamybos milžinės „Continental“ pajamos per metus siekia 44 mlrd. eurų – tai daugiau negu visos Lietuvos BVP.

Prezidentė pabrėžia, kad Lietuvos ateitis – pažangą skatinančios ir gerai apmokamas darbo vietas kuriančios investicijos. Jau dabar Lietuva kartu su Singapūru ir Airija pirmuoja pasaulyje pagal aukštos pridėtinės vertės investicijų pritraukimą. Pavyzdžiui, pernai buvo pritraukta per 60 užsienio investicijų projektų, tarp jų žinomiausi ir pažangiausi vardai – interneto gigantė „Booking.com“, medicinos prietaisų gamintoja „Hollister“. Iš viso šios investicijos šalyje sukurs beveik 9 tūkst. naujų darbo vietų.

Kad aukštos kokybės investicijos ir toliau rinktųsi Lietuvą, būtina imtis realios švietimo sistemos pertvarkos ir užtikrinti moderniai ekonomikai reikalingų specialistų rengimą. Prezidentė patvirtino įstatymų pataisas profesinio mokslo reformai pradėti. Jau nuo vasario keičiama profesinio mokymo sistema, įtvirtinta prievolė pačių profesinių mokyklų tinklą vystyti atsižvelgiant į valstybės, savivaldybių ir ūkio poreikius. Reformą numatoma įgyvendinti per šiuos metus.

Prezidentės spaudos tarnyba

RUSIJOJE PRIVERSTAS UŽSIDARYTI GULAGO ISTORIJS MUZIEJUS

Vienas Rusijos muziejus, skirtas Gulago istorijai, buvo priverstas užsidaryti, penktadienį sakė jo direktorius, šalyje padaugėjus atvejų, kai valdžios institucijos daro spaudimą asmenims, tiriantiems sovietmečio kalinimo stovyklas.

„Nebegalime patekti į muziejų, o vakar buvo pamėginta, tikriausiai miesto tarybos prašymu, konfiskuoti ekspонатus“, – naujienų agentūrai AFP pranešė vakariniame Rusijos regione Joškar Oloje esančio instituto direktorius Nikolajus Arakčejevas.

Vienas šaltinis Kultūros ministerijos regioniniame padalinyje, pageidavęs likti anonimas, nurodė AFP, kad pastatas buvo uždarytas, nes jis esąs prastos būklės ir kelia „pavojų lankytojams“.

Oficialių komentarų ministerija kol kas nepateikė.

Muziejaus direktorius skeptiškai vertina prielaidą, kad pastatas yra pavojingas, ir pažymėjo, kad remontuoti reikia tik stogą.

Buvęs kariškis N. Arakčejevas keletą metų dirbo nevyriausybės organizacijos „Memorial“, kuri specializuojasi žmogaus teisių ir sovietmečio represijų srityse, vietos padalinyje.

Jis kelis dešimtmečius

mėgino ieškoti stalinizmo aukų palaikų netoliese esančiame miške, kur buvo sušaudyta šimtai žmonių.

Pasak N. Arakčejevas, jo veiksmai pykdė vietos valdžią.

„Jie nori sunaikinti muziejų, kuris yra istorinės tiesos ir laisvės šaltinis“, – pareiškė jis.

Šį mėnesį Jurijui Dmitrijevui – žinomam rusų istorikui, taip pat tyrinėjusiam Stalino laikų masines kapavietes – buvo pateikti kaltinimai dėl lytinės prievartos, nors anksčiau teismas buvo jį išteisinęs. Dabar jam gresia iki 20 metų laisvės atėmimo.

Birželį dar vienas rusų tyrėjas pareiškė sužinojęs, kad Maskva įsakė sunaikinti kai kuriuos įkalinimo įstaigų dokumentus, tarp jų susijusius su Gulago sistema. Jis sakė išsiaiškinęs šį faktą, kai pateikė prašymą pateikti archyvo duomenų.

Buvusio KGB darbuotojo Vladimiro Putino prezidentavimo metu Rusijos valdžia dėjo pastangas sumenkinti sovietines represijas, įskaitant kalinimą vadinamosiose darbo stovyklose, kur buvo išsiųsti milijonai Sovietų Sąjungos gyventojų, įskaitant politinius disidentus. **LRT**

VALIO ATKURTOS LIETUVOS ŠIMTMEČIUI!

Nors balsingi Klivlando choro „Exultate” choristai (vadovė Rita Kliorienė) giedojo Vingio parke Dainų šventėje, atkurtos Lietuvos valstybingumo šimtmečio šventėje Mindaugo karūnavimo dieną, Klivlando lietuvių radijo vedėjas Eugenijus Dicevičius suorganizavo likusius Klivlande „balsingus” lietuvius neatsilikti ir galingai, kartu su Lietuvos ir pasaulio lietuviais sugiedoti sutartu laiku Lietuvos himną. Ir neužmiršti, kad Lietuva kronikose minima jau nuo 1009 m. Jis juos subūrė giedoti prie Klivlando ženkle Lake Erie ežero pakrantėje, į kurią veda jūrų kelias (St. Lawrence Seaway). Juo per Atlantą atplaukia komerciniai laivai iš Klaipėdos į Klivlando uostą, nes Klaipėda susibroliavo

Klivlando lietuviai susibūrė giedoti Lietuvos himną prie Klivlando užrašo Lake Erie ežero pakrantėje.

Eugenijaus Dicevičiaus nuotr.

su Klivlandu buvusio Klaipėdos mero Benedikto Petrausko vizito metu.

Sulaukta ir netikėtos ži-

nios. Pranešta, kad prezidentas Antanas Smetona su žmona Sofija iš atviro automobilio (iš prezidento laikų!) mojavo

susirinkusiems Dainų šventėje Vingio parke. Atrodė, kad prezidentas sugrįžo į istorinius laikus tam, kad dalyvautų šven-

tėje. Žinoma, tai tebuvo įgudę ir geri aktoriai. Bet vistiek tai buvo įspūdingas momentas.

Dr. Viktoras Stankus

VALSTYBĖS DIENĄ VISOJE AIRIJOJE SKAMBĖJO TAUTIŠKA GIESMĖ

Airijos lietuviai Ballinrobe mieste prie paminklo lakūnui F. Vaitkui.

LR URM

Ballinrobe mieste prie paminklo lakūnui F. Vaitkui, centrinėse aikštėse ir istorinėse Dublino, Dundalko, Golvėjaus (Gallway), Karikmakroso (Carrickmacross), Karlou (Carlow), Kavano (Cavan), Killarney, Korko (Cork), Monaghano, Limericko, Lyšo (Laois), Mullingaro, Tullamore ir kitų miestų aikštėse susirinkę Airijoje gyvenantys lietuviai kartu su Lietuvos draugais airiais, grafysčių tarybų nariais

ir vadovais ne tik pagerbė savo valstybę, bet ir šalį, kurioje jie gyvena, sugiedodami ir Airijos himną.

Dublinietis Audrius Gelčys Facebooke rašė: „Visa Airijos lietuvių bendruomenė, išsibarsčiusi po visą Airijos salą, vakar (t. y. liepos 6 d.) buvo suartėjusi su Lietuva, mintimis ir bendra tautiška giesme. Lietuva, mes tavęs nepamiršom!”

Liepos 6 d. Monaghane lankėsi Alytaus delegacija,

vadovaujama savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojos Vilijos Ramanauskienės. Šventės metu, per kurią tiesioginis teletiltas sujungė abu miestus švęsti kartu, tarp Alytaus ir Monaghano bei tarp Alytaus šv. Benedikto gimnazijos ir Monaghano lituanistinės mokyklos „Lietuvos vaikai” buvo pasirašyti bendradarbiavimo susitarimai.

LR URM

APTARTA GALIMYBĖ ORGANIZUOTI SPORTO ŠVENTĘ AIRIJOJE

LR ambasadorius Airijoje Egidijus Meilūnas ir LTOK prezidentė Daina Gudžinevičiūtė. **LR URM**

Pirmadienį (liepos 9 d.) aptarti masinio sporto renginio galimybę Airijoje susitiko LTOK atstovai ir vienas šios idėjos iniciatorių Lietuvos ambasadorius Airijoje Egidijus

išeivių situaciją Airijoje, jų sportinius pomėgius ir laimėjimus, bendruomenės aktyvumą, Airijos lietuvių minimas šventes. Ambasadorius pasidžiaugė, kad lietuviai pasiekimais sporte

sėkmingai garsina Lietuvos vardą. Lietuvių krepšinio komanda „Leixlip Žalgiris” šiemet tapo Dublino čempionais ir Airijos taurės sidabro medalių laimėtojais, futbolo komanda FC „Baltic United” laimėjo Airijos F7 čempionatą, aktyvūs yra ir bėgikai, tinklininkai, plaukikai, dviratininkai bei kitų sporto šakų atstovai.

Ambasadoriaus kvietimu Olimpinės dienos organizatoriai Dubline lankysis rugpjūčio pabaigoje, kur susipažins su Airijos lietuvių bendruomene, galimomis renginio lokacijomis bei infrastruktūra.

Tikslesnę informaciją apie renginį Airijoje planuojama pateikti rugsėjo mėnesį.

LR URM

MISIJA SIBIRAS – JAU KAZACHSTANE

Liepos 19 d. vakare į Astaną atvyko Lietuvos delegacija, kurios misija - sutvarkyti paminklinius ženklus tautiečių laidojimo Kazachstane vietose. Rusijos ambasadai Lietuvoje atsisakius „Misija Sibiras” nariams išduoti vizas, projekto organizatoriai nutarė vykti į Kazachstaną ir aplankyti mūsų piliečių tremties ir laidojimo vietas Karagandos, Džezkazgano ir Balchašo rajonuose.

„Karlaga” (Karagandos lageriai) buvo sukurtas pagal Gulag (*Glavnoje Upravlenije Lageriami*) pavyzdį ir įtraukė į savo sistemą keliasdešimt Sovietų koncentracijos stovyklų. Pagal Karlaga'o duomenis pokario metais šiuose lageriuose kalėjo beveik 90 tūkstančių lietuvių. Dalis deportuotų mūsų tėvynainių dirbo Temirtau metalurgijos kombinate. Dėl klaidos aplinkosauginės būklės Vatikano atstovas Temirtau pavadino „vartais į pragarą”. Lietuvai susigrąžinus Nepriklausomybę, dalis tautiečių grįžo į Tėvynę.

Lietuvos delegacija aplankys minėtas teritorijas, taip pat svečiuosis Lietuvių namuose Karagandoje, kuriuos įkūrė Vilniaus verslininkas Vytautas Varasimavičius. Šiame mieste Lietuva turi garbės konsulą Vitalijų Tvarijoną. Jis šiais metais buvo išrinktas Kazachstano Tautos Asamblėjos pirmininko, šalies Prezidento N. Nazarbajevo, pavaduotoju. Iš viso Lietuva yra įsteigusi 8 garbės konsulatų, apimančius

didžiausius Kazachstano regionus. Kazachstane mūsų šalies įvaizdis yra žinomas, pozityvus ir sektingas.

Dvišalė prekyba 2017 m. pasiekė 1,7 mlrd. USD lygį. Kazachstanas prekiauja su Lietuva daugiau nei su Baltarusija ir Lenkija.

Įsimintinas buvo ir mūsų šalies pasirodymas pasaulinėje parodoje EXPO – 2017 Astanoje. Šios parodos komisarų komisaru buvo išrinktas Aplinkosaugos ministerijos pareigūnas Romas Jankauskas. Kasmet Lietuvą Kazachstane garsina ir mūsų meno kolektyvai, o taip pat sportininkai. Nuo š.m. gegužės mėn. susisiekimas tarp Lietuvos ir Kazachstano tapo dar paprastesnis – pradėti vykdyti tiesioginiai skrydžiai Astana-Vilnius-Astana.

Liepos 20 d. Misija Sibiras dalyviai apsilankė LR ambasadoje, kur susitiko su Lietuvos diplomatais, dirbančiais Kazachstane. Ambasadorius Vytautas Naudužas charakterizavo dvišalius santykius, trėmimų istoriją ir palinkėjo sėkmingos misijos Karlage.

Po to Misija Sibiras nariai išvyko į ALŽIR (*Akmolenskij Lager Žon Izmennikov Rodiny* – Akmolinsko Tėvynės išdavikų žmonių lageris). Šioje moterų koncentracijos stovykloje kalėjo 13 Lietuvos piliečių. Šiuo metu minėta jaunimo grupė vyksta į Karagandą, kur ketina apsistoti Lietuvių namuose ir rytoj pradėti tvarkyti tautiečių laidojimo vietas.

LR URM

LIETUVOS VALSTYBĖS ATKŪRIMO ŠIMTMEČIO PROGA BRAZILIJOJE – FESTIVALIS „LABAS!“

Gegužės 25-27 dienomis Emos Klabin fondo muziejuje vyko Lietuvos generalinio konsulato San Paule ir Brazilijos lietuvių bendruomenės organizuotas Lietuvos festivalis „Labas!“, kuriame apsilankė per 1,2 tūkst. svečių, tarp kurių buvo ir tarptautinės šlovės sulaukę lietuvių kilmės gatvės meno kūrėjai dvyniai Otávio ir Gustavo Pandolfo (Os Gêmeos).

Šventės vieta šiam renginiui pasirinkta neatsitiktinai. Litvakų kilmės Ema Klabin (1907-1994) - žymi Brazilijos kolekcionierė, filantropė, kurios Lietuvoje gimę tėvai atvyko į Braziliją XIX a. pabaigoje. Šis renginys yra Klabin šeimos duoklė savo lietuviškoms šaknims, o kartu ir noras San Paului pristatyti ne visiems iki šiol žinomą šeimos istorijos puslapį.

Į festivalio atidarymą susirinkusiems Brazilijos užsienio reikalų ministerijos, San Paulo valstijos ir savivaldybės, konsulinio korpuso atstovams, kultūros veikėjams ir Lietuvos draugams kalbėjęs Ema Klabin fondo prezidentas, buvęs Brazilijos užsienio reikalų ministras dr. Celso Lafer, kuris taip pat yra litva-

kų kilmės, sveikino Lietuvą ir Brazilijos lietuvių valstybės atkūrimo šimtmečio proga ir džiaugėsi iniciatyva San Paule pristatyti Lietuvą ir litvakų istoriją, kuri yra neatsiejama Lietuvos raidos dalis.

Iš Lietuvos atvykusi Valstybinio Vilniaus Gaono žydų muziejaus direktoriaus pavaduotoja dr. Kamilė Rupeikaitė pristatė specialiai šiam renginiui sukurtą foto parodą „Akimirkos. Iš Lietuvos žydų gyvenimo“, kurioje, visų nuostabai, Vilniaus arba Kauno gete rasta iš San Paulo atsiųsta šio miesto nuotrauka buvo atspindėtas tarpukaryje Lietuvoje gyvenusių žydų ryšys su Brazilija. Viešnia iš Lietuvos atidarymo svečius supažindino su Lietuvoje kuriamo Litvakų kultūros ir tapatybės muziejaus projektu.

Lietuvių kalbą tyrinėjančio ir nuoširdžiai ja besišauginčio Brazilijos lingvisto Ricardo Xavier paskaitos klausytojai turėjo progą įsitikinti lietuvių kalbos panašumu su kitomis indoeuropiečių kalbomis bei išgirsti įdomių mokslininko įžvalgų apie lietuvių kalbos vertę.

Abi festivalio dienas renginio svečiai turėjo progą

Tautinių šokių grupė „Rambynas“ festivalyje „Labas!“ San Paule, Brazilijoje.

LR URM

išgirsti rašytojo ir istoriko dr. Laimono Briedžio knygos „Vilnius: City of Strangers“ pristatymą, pakvietusį drąsiau ir platesniame kontekste mąstyti apie Vilnių – įvairiautį, daugiakultūrį, atvirą ir gyvą, tokį, koks jis buvo praeityje ir kokio dabartyje autorius neapčiuopia.

Lietuvos generalinė konsulė San Paule Laura Tupe festivalio svečius pakvietė pokalbiui apie šiuolaikinę Lietuvą, trumpai pristatydama esminius valstybės ir tautos

formavimosi akibrokštus bei esamas Lietuvos geografines, kultūrines, socialines, politines ir ekonomines koordinatas.

Abi dienas gausiai į festivalį plūdę svečiai turėjo galimybę apžiūrėti lietuvių kilmės Brazilijos menininkės Helenos Kavaliunos modernaus meno instaliacijas, prisėdę prie bendro stalo paskanauti lietuviškų patiekalų, įsigyti Brazilijos lietuvių gamintų suvenyrų bei dalyvauti tautodailės dirbtuvėse – pramokti margučių marginimo, sodų vėrimo, karpinių ir

drožybos amatų. Mažiesiems buvo sekamos lietuviškos pasakos ir legendos. Vakaro programoje skambėjo Brazilijos lietuvių bendruomenės grupės „Laisvė“ atliekamos melodijos, buvo galima grožėtis tautinių šokių grupės „Nemunas“ bei kelionei į Dainų ir šokių šventę besiruošiančio „Rambyn“ pasirodymais. Pastarieji festivalio svečius įtraukė į nuotaikingą bendrą šokio sukūrį, tapusį puikiu lietuvių mylėtojų vienijančiu šventinių dienų pabaigos akcentu. **LR URM**

DAR VIENAS LIETUVOS GARBĖS KONSULATAS BRAZILIJOJE

Iš kairės: Lietuvos garbės konsulas Carlos Levenstein, Lietuvos užsienio reikalų viceministras Darius Skusevičius ir Lietuvos generalinė konsulė San Paule Laura Tupe.

LR URM

Liepos 16 d. San Paulo valstijoje oficialiai atidarytas Lietuvos garbės konsulas, kuriam vadovauja verslininkas Carlos Levenstein. Iškilminga šiai progai skirta ceremonija vyko Hyatt viešbutyje San Paulo mieste.

Atidarymo šventėje dalyvavo Lietuvos užsienio reikalų viceministras Darius Skusevičius, Lietuvos generalinė konsulė San Paule Laura Tupe, San Paulo valdžios ir Brazilijos užsienio reikalų ministerijos atstovai, konsulinio korpuso nariai, verslo, kultūros, turizmo sričių atstovai, Brazilijos lietuvių bendruomenės vadovai, litvakai.

Carlos Levenstein Lietuvos garbės konsulu Gvaružos mieste paskirtas 2018 m. kovo 13 d. Garbės konsulas priklauso lietuvių profesionalų diasporos tinklui „Globalios Lietuvos vadovai“, yra „Globalios Lietuvos vadovų patarėjai verslui“ programos dalyvis. 2015 m. Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė tuomet dar būsimam garbės konsului įteikė „Globalios Lietuvos“ apdovanojimą „*The Global Experience for Lithuanian Business*“ už nuopelnus Lietuvai ir pagalbą Lietuvos verslo įmonėms skverbtis į Brazilijos rinką.

„Brazilija yra viena svar-

biausių Lietuvos partnerių Pietų Amerikoje, diplomatinis santykius plėtojame nuo tarpukario, ekonominis bendradarbiavimas auga, atsiveria puikios galimybės Lietuvos verslui plėstis į didžiulę Brazilijos rinką. Tikiu, kad naujas garbės konsulas ir toliau uoliai dirbs Lietuvos labai ir stiprins Lietuvos ir Brazilijos politinius ir prekybos ryšius“, - teigė Lietuvos viceministras.

Brazilijoje dirba dar du Lietuvos garbės konsulai: Francisco Ricardo Blagevitch San Paulo valstijoje ir Luis Octavio De Souza Bandeira Rio de Žaneire. **LR URM**

LIEPOS 6-ĄJĄ MINSKE SKAMBĖJO „TAUTIŠKA GIESMĖ“

Šių metų liepos 6-ąją Lietuvos Respublikos ambasada Baltarusijoje vietos lietuvių bendruomenę, šioje šalyje reziduojantį diplomatinį korpusą, šalies kultūros ir verslo atstovus bei visuomenės veikėjus pakvietė į šventinį Valstybės (Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo) dienos minėjimą.

Renginio pradžioje kalbėjęs Lietuvos ambasadorius Baltarusijoje Andrius Pulokas užsienio svečiams priminė išskirtinę liepos 6-osios reikšmę valstybės ir viso regiono istorijoje, o Lietuvos 100-metį švenčiančius lietuvių paragino prisiminti savo praeitį, sau-

goti ir puoselėti savo kultūrą, kalbą ir papročius.

Gausiai susirinkusių svečių laukė Giedrės Kilčiauskienės ir muzikinio projekto „Džiazo miniatiūros“ koncertas, kurio metu buvo atliekami geriausi grupės kūriniai, bei savitos užsienio atlikėjų džiazo improvizacijos.

Renginio pabaigoje Lietuvos ambasadoje vyko iškilminga istorinės Lietuvos vėliavos iškėlimo ceremonija, o 21 val. susirinkę lietuviai bei visi norintys, kartu su viso pasaulio lietuviais, tradiciškai sugiedojo „Tautiška giesmė“.

LR URM

Šventinis Valstybės (Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo) dienos minėjimas Minske, Baltarusijoje.

LR URM

VAKARŲ LENKIJOJE PAMINĖTOS 85-OSIOS S. DARIAUS IR S. GIRĖNO SKRYDŽIO METINĖS

Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius liepos 15 dieną dalyvavo legendinio S. Dariaus ir S. Girėno transatlantinio skrydžio 85-ųjų metinių minėjimo renginiuose Šiaurės Vakarų Lenkijoje.

Pščelniko miške netoli Myslibužo surengtame minėjime taip pat dalyvavo Krašto apsaugos ministras Raimundas Karoblis, delegacijos iš Lietuvos ir Lenkijos, vietos lietuvių bendruomenė, Šilalės miestų atstovai. Minėjimo metu pasisakęs ministras L. Linkevičius pabrėžė, kad su viltimi ir žinia Lietuvai Niujorke pakilę lakūnai S. Darius ir S. Girėnas tapo neatskiriama lietuvių tapatybės dalimi, drąsos, patriotizmo ir meilės Tėvynei simboliais.

Renginio metu Lietuvos kariuomenės Garbės sargybos kuopos kariai atliko pagarbos ir atminimo salves, meninius pasirodymus suren-

gė Punsco ir Myslibužo S. Dariaus ir S. Girėno mokyklų moksleiviai, susirinkusiems svečiams skambėjo Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų orkestro atliekama muzika.

Liepos 15 dieną Ščecino Šv. Jokūbo katedroje iškilmingas mišias už lakūnų atminimą aukojo Ščecino-Kamiensko arkivyskupas metropolitas Andrzej Dzięga, kuriam už nuopelnus plėtojant Lietuvos ir Lenkijos santykius bei už S. Dariaus ir S. Girėno atminimo puoselėjimą L. Linkevičius įteikė Užsienio reikalų ministerijos garbės ženklą „Lietuvos diplomatinės žvaigždės“.

Minėjimo išvakarėse Ščecine įvyko Lietuvos kariuomenės Garbės sargybos kuopos karių ir Karinių oro pajėgų pučiamųjų orkestro pasirodymas.

S. Dariaus ir S. Girėno transatlantinio skrydžio 85-ųjų metinių minėjimo renginius orga-

Lietuvos ir Lenkijos karių Garbės sargyba prie S. Dariaus ir S. Girėno paminklo.

LR URM

nizavo Lietuvos Respublikos ambasada Lenkijoje, Garbės konsulas Vakarų Pamario vadijoje W. Wierzchos.

Prieš 85 metus tuometinėje Vokietijoje, netoli Soldino (dabar – Myslibužas), Pščelniko

miške, iki galo neišaiškintomis aplinkybėmis katastrofą patyrė lietuvių lakūnų S. Dariaus ir S. Girėno pilotuojamas lėktuvas „Lituanica“. Prieš įspūdingą pagal turimas technines galimybes ir pasiektus rezulta-

tus skrydį lakūnai paskelbė atsišaukimą, kuriame teigė, jog savo neįprastu žygiu siekia garsinti Lietuvos vardą pasaulyje, o jų vardai tapo modernios Lietuvos tapatybės dalimi.

LR URM

LIETUVIŠKAS VAKARAS SUVALKUOSE

Suvalkų lietuviai „Lietuvišką vakarą“ surengė Suvalkų kultūros rūmuose. LR URM

XIX-XX a. sandūroje Lietuvos tautinio atgimimo laikotarpiu „Lietuviški vakarai“ atliko labai svarbų vaidmenį. Jų metu buvo rodomi vaidiniai, sakomi monologai, dainuojama, šokama. „Lietuviški vakarai“, dažniausiai vykdavę klostymuose, jie greitai laiku išpopuliarėjo ne tik Lietuvoje, bet ir visur ten, kur gyveno lietuviai. Suvalkuose pirmas „Lietuviškas vakaras“ surengtas 1907 m.

Š. m. birželio 28 d., atkurtos Lietuvos 100-mečio proga, suaktyvėjusi jaunoji Suvalkų lietuvių karta „Lietuvišką vakarą“ surengė Suvalkų kultūros rūmuose.

Lenkijos lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkės Jolantos Malinauskaitės-Vektorienės ir jai talkinančio Arnoldo Vaznelio pastangomis „lietuviškame vakare“ Suvalkuose galima buvo pamatyti Žemaitės komedijos „Trys mylimosios“ (rež. J. Malinauskaitė-Vektorienė) premjerą, koncertavo Punsco

lietuvių kultūros namų šokių grupė „Vyčiai“ (vad. A. Pečiulienė), Seinų „Lietuvių namų“ kapela „Šalcinis“ (vad. V. Gavutis) bei Suvalkų „Vienybės“ klubo ansamblis „Ančia“ (vad. V. Batvinskas).

„Lietuviškas vakaras“ Suvalkuose dar kartą parodė, kad lietuviai šiame mieste sudaro ženklų gyventojų dalį, todėl vakaro dalyviai vieningai pritarė, kad būtina stiprinti lietuvišką (kultūrinę, švietėjišką) veiklą Suvalkuose bei sudaryti jai tinkamas sąlygas. Tai pabrėžė ir LR konsulato Seinuose vadovas Vaclovas Stankevičius, sakydamas, kad tiek konsulato, tiek visų lietuviškų organizacijų bendras strateginis tikslas – Suvalkuose įkurti Lietuvių kultūros ir švietimo centrą.

Renginio dalyvius pasveikinti atėjo aukščiausios Suvalkų miesto valdžia prezidentas Czesław Renkiewicz bei miesto tarybos pirmininkas Zdzisław Przelomiec. Taip pat dalyvavo Seinų apskrities virši-

ninkas Piotr Alszko, Punsco valsčiaus viršaitis Vytautas Liškauskas, Suvalkų kultūros centro direktorė Alicja Andruliewicz. Miesto šeimininkai pažadėjo 2019 metais miesto centre skirti patalpas Lietuvių kultūros ir švietimo centrui bei padėti jį įkurti.

Renginio organizatoriai: Suvalkuose veikiantis Meno fondas ART CLUB, Lenkijos lietuvių bendruomenė bei LR konsulatas Seinuose. „Lietuvišką vakarą“ globojo Suvalkų miesto prezidentas.

LR URM

SKRYDŽIO PER ATLANTĄ MINĖJIMAS „LITUANICOS“ PARKE

Liepos 14 d. „Lituanicos“ parke Beverly Shores, IN lietuvių klubo nariai ir jiems prijaunantys paminėjo „Lituanicos“ pakilimą iš Niujorko į Kauną 1933 m. skrydžiui per Atlantą.

Prieš minėjimą įvyko šv. Mišios už Atlanto nugalėtojus S. Darių ir S. Girėną, tragiškai žuvusius Soldino miške, Vokietijoje (dabartinėje Lenkijoje).

St. Ann of the Dunes bažnyčioje 1 val. po pietų šv. Mišias laikė iš Čikagos, IL atvykęs kunigas Gediminas Keršys. Po pamaldų visi susirinkusieji buvo pakviesti į „Lituanicos“ parką Beverly Shores, IN prisiminti prieš 85-erius metus pradėtą S.

Dario ir S. Girėno transatlantinį skrydį.

Savo kreipimesi pilotai skelbė, jog tiek sėkmingas skrydis, tiek ir galima katastrofa sustiprins „Lietuvos sūnų dvasią“, įkvėpdamas juos naujiems žygiams. Pasauliui šis skrydis buvo reikšmingas tiek moksliniu, tiek inžineriniu požiūriu.

Po transatlantinio skrydžio 85-ųjų metinių minėjimo įvyko gegužinė.

Lietuvių klubo Beverly Shores, IN pirmininkė Rūta Sidabras minėjimo dalyvius pakvietė į gegužinę, kuri vyks š. m. rugpjūčio 4 d. „Lituanicos“ parke, Beverly Shores, IN.

„Dirvos“ inf.

Rūta Sidabras (pirma iš kairės), Beverly Shores, IN lietuvių klubo pirmininkė „Lituanicos“ parke minėjimo dalyviams primena Dariaus ir Girėno skrydžio per Atlantą svarbą šių dienų pasaulio lietuviams ir Lietuvai.

Organizatorių nuotr.

ŠIMTMEČIO AKADEMINĖ ŠVIESA

Minėjimo dalyviai: paskutinėje eilėje centre - Steponas Tauris Juodvalkis; priekyje centre - Rūta Degutienė; prof. dr. Jolanta Mažylė; LR garbės konsulė Ingrida Bublienė; Teisės fakulteto dekanas prof. dr. Tomas Davulis.

Reginos Jakučiūnaitės- Kubertavičienės nuotr.

Lietuvoje vyksiant Valstybės atkūrimo 100-mečio renginiams, prof. dr. Jolanta Mažylė, Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto Žurnalistikos instituto asocijuotoji profesorė, surengė Vilniaus universiteto Teisės fakulteto patalpose minėjimą, skirtą pagerbti Klivlendo lietuvių a. a. teisininką prof. Feliksą Mackų. Prof. dr. Jolanta Mažylė paaikškino susirinkusiems, kaip yra svarbu moralinės vertybės perduoti iš kartos į kartą. Pagerbimo minėjimą pradėjo Teisės fakulteto dekanas prof. dr. Tomas Davulis. Jis apibūdi-

no teisininko F. Mackaus įnašą į Lietuvo teisės raidą. Teisininkas F. Mackus tarpukariu Lietuvoje buvo garsaus teisininko Mykolo Romerio studentas Vytauto Didžiojo universitete Kaune, vėliau jo asistentas ir Teisės fakulteto dėstytojas. Teisininkas F. Mackus atliko Lietuvai svarbų akademinį darbą: jisai kruopščiai, taisyklinga lietuvių kalba iš prancūzų kalbos išvertė garsaus Prancūzijos teisininko Jean-Jacques Rousseau kapitalinį veikalą „Visuomenės sutartis, arba politinės teisės principai”. (Lietuviškas verti-

mas perspausdintas leidyklos „Vaga”, Vilnius, 2015 m.) Steponas Tauris Juodvalkis minėjimo dalyviams papasakojo apie savo santykius su teisininku F. Mackum, tapusiu jo patėviu. Stepono tėvas Vladas Juodvalkis jaunas žuvo II pasaulinio karo metu. Jo dvidešimt dvejų metų našlė Anastazija su jaunučiais savo vaikais Steponu ir Gediminu buvo priimta DP kvotos emigruoti į Klivlandą. Po kurio laiko Stefanija Juodvalkienė susipažino su į Klivlandą emigravusiu teisininku F. Mackum ir jiedu susituokė. Teisininkas

Dekanas prof. dr. Tomas Davulis ir Steponas Tauris Juodvalkis peržiūri jo patėvio teisininko prof. F. Mackaus vertimą.

Reginos Jakučiūnaitės- Kubertavičienės nuotr.

F. Mackus dalyvavo Klivlendo lietuvių organizacijose ir patar-davo vietiniams. Po Stepono Taurio Juodvalkio kalbos Teisės fakulteto dekanas įsegė jam fakulteto ženklelį, kaip fakulteto bendruomenės ainiui. Minėjime labai gražiai ir prasmingai kalbėjo LR garbės konsulė Ingrida Bublienė. Rūta Degutienė, Klivlendo lietuvių namų-klubo pirmininkė, ir Klivlendo lietuvių kultūros dokumentavimo centro ir archyvų patikėtinė, iš sutelktų archyvų padovanojo fakulteto dekanui Tremties knygą (Patria, 1947), kurioje yra puikus M. Biržiškos

straipsnis apie prof. M. Romerį. Paskui vyko ekskursija po senąjį Vilniaus universitetą ir Šv. Jono bažnyčią (kuri yra universiteto bažnyčia). Ta pačia proga dr. J. Mažylė nuvežė Steponą Taurį ir Rūtą Degutienę į Gyvosios archeologijos dienas Kernavėje – čia vyko XIX tarptautinis eksperimentinės archeologijos festivalis. Tai tikrai įspūdinga šventė, buvo malonu sužinoti, kad Kernavė yra UNESCO paveldo sąraše, ir dar maloniau - kad dr. Mažylės vyras Romas yra vienas iš pagrindinių Kernavės paveldo saugotojų.

Dr. Viktoras Stankus

Dekanas prof. dr. Tomas Davulis su Steponu Tauriu Juodvalkiu. Reginos Jakučiūnaitės- Kubertavičienės nuotr.

Prof. dr. Jolanta Mažylė pasakoja apie archyvinę nuotrauką, kurioje – teisininko prof. Felikso Mackaus ir advokato Juliaus Smetonos pokalbis Klivlende. LR garbės konsulės Ingridos Bublienės nuotr.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga. Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

LAIŠKAI

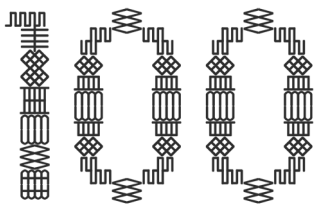
Nuotrauka iš Prezidentūros spaudos inf.

GERB. REDAKCIJA,

Siunčiu Jums nuotrauką, kurioje su Lietuvos Respublikos Prezidente Dalia Grybauskaite nusipaveikslavo mūsų vaikaitė Gabija Staniškytė. Noriu pasidalinti šia gražia nuotrauka ir su „Dirvos“ skaitytojais, nes Klivlande gyvena jos senelis ir daug giminių. Taigi nuotrau-

koje matome LR Prezidentę Dalią Grybauskaitę su Lemonto Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos vaikų choro „Vyturys“ choristėmis Gabija Staniškyte ir Kristute Shirpitis Dainų šventės Dainų dienoje liepos šeštą dieną Vingio parke, Vilniuje.

Su geriausiais linkėjimais,
Jūratė Variakojienė

LIETUVOS
MOTERŲ, KURIOMIS
ŠALIES ŽMONĖS
DIDŽIUOJASI

„Dirvos“ redakciją gavo laišką, kuriuo informuojama apie projekto „100 Lietuvos moterų sąrašo sudarymą. Jame viena pirmųjų įrašyta ir LR garbės konsulė Klivlande Ingrida Gertrūda Bublys. Sąraše yra ir daugiau Lietuvai ir pasauliui nusipelnusių išeivijje gyvenančių moterų. Laiške rašoma:

„Labai džiaugiamės galėdami Jus informuoti, kad šiandien (birželio 29 d., red.) paskelbėme „100 Lietuvos moterų“ sąrašą, prie kurio po visą pasaulį išsibarsčiusi projekto organizatorių ir komisijos narių komanda dirbo kelis mėnesius. Sveikiname visas 100 Lietuvos moterų, kurios įtrauktos į www.100lietuvosmoteru.com skelbiamą sąrašą, ir beveik 1000, kurios buvo nominuotos jį renkant.

Projekto komanda džiaugiasi, galėjusi prisidėti prie šio Lietuvos valstybės atkūrimo

šimtmečiui skirto projekto, siekiančio pažymėti moteris, kuriomis Lietuvos žmonės didžiuojasi už jų talentą, lyderystę, profesinius gebėjimus ir pasiekimus.

Dar kartą sveikiname ir kviečiame sekti mūsų tolimesnę su šiuo projektu susijusią informaciją, kurią galėsite rasti puslapyje www.100lietuvosmoteru.com bei projekto organizatorių FB svetainėje <https://www.facebook.com/w.at.womenat/>.

Projekto komandos vardu, Evelina”

verslo ir prekybos ryšių stiprinimo – JAV investicijų į lietuvišką verslą pritraukimo, bei lietuviškos produkcijos eksporto į JAV.

Apdovanota Vytauto Didžiojo Ordinu Riterio Kryžiumi, Lietuvos Verslo konfederacijos garbės ženklu. Klivlando Rotary klubas suteikė Tarptautinės Tarnybos apdovanojimą.

Ingrida Bublys gimė Šiauliuose. Sovietų okupacijos metais jos tėvai mokytojai buvo priversti iš Lietuvos pasitraukti kartu su tuomet vos dvejų metų sulaukusia Ingrida.

www.100lietuvosmoteru.com/ingrida-gertruda-bublys

LIETUVIŲ ALPINISTAI SIEKS OFICIALIAI
REGISTRUOTI LIETUVIŠKUS
VIRŠUKALNIŲ PAVADINIMUS

Lietuvių alpinistai bandys oficialiai registruoti lietuviškus viršukalnių pavadinimus Tian Šanio kalnyne, toliau tęs ekspedicijas į Tian Šanio ir Pamyro kalnus.

Šiųmetinius planus penktadienį Seime pristatčiusios šalies alpinistų bendruomenės nariai atskleidė, kad šiemet bus siekiama suteikti bevardei viršūnei filosofo, rašytojo Vydūno pavadinimą.

Liepos pabaigoje – rugpjūtį daugiau nei 70 alpinistų, kaip ir pernai, ketina išvykti į ekspediciją Tian Šanio kalnus Kirgizijoje, taip pat bus keliaujama į Tadžikistaną, Pietvakarių Pamyrą.

Pastaroji ekspedicija kops į Šachdaros kalnagubrio lietuviškas viršūnes, joms vardai suteikti dar 1964-aisiais. Šią ekspediciją sudarys apie 40 žmonių, grupės koordinatorių bus Algimantas Jucevičius. Tuo metu į Tian Šanį vyksiančius alpinistus koordinuos Vilius Šaduikis: vienai 17 žmonių grupei vadovaus Kęstutis Baleišis, dar 15 jaunųjų alpinistų vadovas bus Andrius Smirnovas.

Tian Šanyje bus kopiamą į jau pavadintas, bet oficialiai dar neregistruotas viršūnes. Šiuose kalnuose yra profesionalaus lietuvių alpinizmo pradininko Gedimino Akstino, kino režisieriaus Algimanto Vidugirio, lietuvių literatūros pradininko Martyno Mažvydo, taip pat Žalgirio, Nemuno, Lietuvos tūkstantmečio ir kitos viršukalnės.

Tuo metu Pamyro kalnų viršūnėms suteikti kompozitoriaus ir dailininko Mikalojaus Konstantino Čiurlionio, pilotų Stepono Dariaus ir Stasio Girėno, rašytojų Kristijono Donelaičio, Maironio vardai,

taip pat Vilniaus, Kauno ir kiti pavadinimai.

Lietuvos alpinizmo asociacijos narė Irena Andrukaitienė užsiminė, kad Tian Šanyje šiemet taip pat bus siekiama pagerbti filosofo, rašytojo, publicisto, kultūros veikėjo Vydūno atminimą, taip paminint jo 150-ąsias gimimo metines.

„Šalia lietuviškų viršūnių Šachdaros kalnagubryje bus ieškoma bevardės viršūnės, kurią būtų galima pavadinti Vydūno, šio iškilaus lietuvių sūnaus vardu”, – teigė I. Andrukaitienė.

Tian Šanio ekspedicijos koordinatorių V. Šaduikis su keliais kolegomis sieks geografinio lietuviškųjų viršūnių pavadinimų įteisinimo.

Anot jo, pavadinimų registravimo tvarka Kirgizijoje yra gana sudėtinga – pirmiausia tam turi pritarti vietos bendruomenė, vėliau – rajono, apskrities vadovai ir tik galiausiai įsaką dėl pavadinimų suteikimo pasirašo šalies prezidentas.

„Tose pradinėse stadijose mes bandome kontaktuoti su vietos gyventojais: važiuojame, pabandysime susitikti, vežame dovanėlių, keletą kompiuterių. Kadangi mums padeda ir Lietuvos užsienio reikalų ministerija, ypač ambasada, kuri yra Kazachstane ir aptarnauja Kirgiziją, manau, kad mes vistiek po truputį, lašas po lašo tą reikalą stumsime pirmyn”, – sakė jis.

I. Andrukaitienė priminė, kad jau pernai Kirgizijoje, Tian Šanyje, Lietuvos alpinistai įkopė į kelias lietuviškas viršūnes, o Kęstučio Baleišio vadovaujama grupė, įkopusi į vieną bevardžių viršūnių, pavadino ją Jono Basanavičiaus vardu.

LRT

KAUNE Į DANGŲ PAKILO REKORDINIS
SKAIČIUS ORO BALIONŲ

Liepos 5 d. vakare Kaune į dangų pakilo rekordinis skaičius – šimtas – karšto oro balionų. Taip buvo paskelbta Šimtmečio balionų šventės pradžia. Karšto oro balionų renginys truko keturias dienas. Į jį susirinko apie 100 oreivių iš viso pasaulio.

Iš Nemuno salos vienu metu kilo 100 oro balionų. Tarp jų – specialiai pasiūtas „Šimtmečio“ oro balionas su tautine simboliu. Jis kaskart kėlė ir tautinę vėliavą, o Valstybės dienos proga, liepos 6-osios vakarą, danguje išskleidė 100 metrų ilgio trispalvę.

Tai Lietuvos rekordas, kaip ir 100 vienu metu iš tos pačios

vietos kylančių oro balionų.

Karaliaus Mindaugo karūnavimo dieną virš Nemuno salos specialią parodomąją programą atliko ir akrobatinio skraidymo pilotų grupė. Visas keturias dienas kauniečiai galėjo stebėti balionus visame mieste – rytais jie kilo iš stadionų, aikščių, parkų ar skverų bei kitų Kauno erdvių.

LRT

„DIRVAI”
AUKOJO:

Anononimas,	
Clev. Hts., OH.....	150
G.Miglinas,	
Chicago, IL.....	100
R.Silėnas,	
Washington, DC.....	100
L.Stempuzis,	
San Francisco, CA.....	100
M.Ambrose,	
Lewes, DE.....	70
A.Markevičius,	
Santa Monica, CA.....	67
A.Pintsch,	
W.Milford, NJ.....	67
N.Brazėnas,	
Sparkill, NY.....	64
J.Sabaliauskas,	
Rocky River, OH.....	50
M.Mikonis,	
Richmond Hts., OH.....	45
V.Ziedonis,	
Mayfield Hts., OH.....	45
H.Grajauskas,	
Closter, NJ.....	40
D.Jakas.,	
Blue Bell, OH.....	27
A.Aglinskas,	
Kaneohe, HI.....	20
G.Pauliukonis,	
Greenwich, CT.....	20
D.Petkus,	
Lemont, IL.....	17
R.Rudaitis,	
Lemont, IL.....	15
L.Francel,	
Willowick, OH.....	14
M.Karaska,	
Fredersburg, VA.....	14
A.Jonynas,	
Berlin, CT.....	12
M.Aidis,	
Bethesda, MD.....	10
R.Lukas,	
Interlaken, NJ.....	10
V.Treciokas,	
Wethersfield, CT.....	10
G.Benas,	
Lakewood, OH.....	5
R.Kubilius,	
Evanston, IL.....	4
D.Siupinys,	
Cleveland, OH.....	4
M.Puskorienė,	
Cleveland, OH.....	3
A.Strazdas,	
Pacencia, CA.....	3
Zotovas,	
Juno Beach, FL.....	2

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LAIMANČIOJE JAV SIENIJOJE
LIETUVOS GARBĖS KONSULATAS

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

LIETUVOS ATSTOVO PERGALĖ ŠVEICARIJOJE

Liepos 18 d. Šveicarijoje surengtose lengvosios atletikos varžybose „Gala dei Castelli“ Lietuvos disko metikas Andrius Gudžius užėmė pirmąją vietą.

27-erių metų pasaulio čempionas A. Gudžius sėkmingiausiai – antruoju – bandymu diską nusviedė 66 m 78 cm.

Pirmuoju mėginimu diskas nuskriejo 65 m 72 cm, trečiuoju – 64 m 61 cm, penktuoju – 65 m 17 cm, o šeštuoju – 65 m 81 cm. Ketvirtasis bandymas buvo nesėkmingas.

Lietuvos disko metikas Andrius Gudžius. Reuters/Scanpix nuotr.

Antrąją vietą šiose varžybose užėmė austras Lukasas Weissshaidingeris (64 m 50 cm), trečiąją – lenkas Robertas Urbanekas (64 m 42 cm).

ELTA

DAINA GUDZINEVIČIŪTĖ PASIŪLYTA Į IOC NARIUS

Lietuvos tautinio olimpinio komiteto prezidentė Daina Gudžinevičiūtė.

ltok.lt

Lietuvos tautinio olimpinio komiteto prezidentė Daina Gudžinevičiūtė gali tapti pirma istorijoje Tarptautinio olimpinio komiteto (IOC) nare iš Lietuvos.

IOC Vykdomasis komitetas atrinko devynis kandidatus į IOC narius. Penki iš kandidatų, tarp jų ir olimpinė čempionė D. Gudžinevičiūtė, gali tapti individualiais IOC nariais. Dar keturi atstovautų olimpinio judėjimo organizacijoms.

Trys iš penkių siūlomų individualių IOC narių yra moterys – LTOK prezidentė D. Gudžinevičiūtė, Ruandos olimpinio komiteto pirmoji viceprezidentė Felicite Rwemariką ir IOC sportininkų palaikymo komandos komisijos atstovė iš Afganistano Samira Asghari. Du kandidatai

– vyrai: Paragvajaus olimpinio komiteto prezidentas Camilo Perezas Lopezas Moreira ir Italijos olimpinio komiteto prezidentas Giovanni Malago.

Pagal TOK 2020 m. darbotvarkę ir strategines olimpinio judėjimo gaires, IOC narių rinkimų komisija, kuriai pirminkauja Didžiosios Britanijos princesė Ana, pasiūlė šiuos penkis narius Vykdomajam komitetui remdamasi nustatytais kriterijais.

Dar keturi iš siūlomų narių atstovauja olimpinio judėjimo organizacijoms – nacionaliniams olimpiniams komitetams (Ugandos olimpinio komiteto prezidentas Williamas Frederickas Blickas, Butano olimpinio komiteto prezidentas Jigyelis Ugyenas Wangchuckas) ir tarptautinėms asociacijoms

R. MEILUTYTĖ JAV LIKS IKI OLIMPINIŲ ŽAIDYNIŲ

Rūta Meilutytė sieja ateitį su JAV. Po Los Andžele prasidėjusių plaukimo varžybų olimpinė, pasaulio ir Europos

Rūta Meilutytė.

lrl.lt

čempionė prabilo apie savo planus.

100 metrų plaukimo laisvuojų stiliume rungtyse per 56,24 sek. distanciją įveikusi ir penktąją vietą užėmusi R. Meilutytė nusprendė nestartuoti savo pagrindinėje rungtyje.

Vietoje plaukimo krūtine lietuvė pasirinko startus 200 metrų kompleksinio plaukimo ir 100 metrų plaukimo nugara

rungtyse.

21-erių sportininkė ruošiasi kitą mėnesį vyksiančiam Europos čempionatui, tačiau didelių uždavinių jame Lietuvos atstovė neturi.

R. Meilutytės pagrindinis tikslas – sėkmingai pasirodyti Tokijo olimpinėse žaidynėse. Gerai JAV besijaučianti plaukikė atskleidė, jog ketina treniruotis ten iki pat 2020-ųjų.

delfi.lt

VILIOJANTI PROGA

Pranešame, kad „Vilties“ draugija, „Dirvos“ leidėja, saugo 1959-2018 m. „Dirvos“ archyvinės popierinės laidas.

Senesnės laidos žuvo per 1975 m. įvykusį gaisrą. Mes taip pat turime 2000-2018 m. archyvinių laidų CD ir „flash drive“ versijas. „Vilties“ draugija kviečia savo skaitytojus, jų šeimos narius ar draugus įsigyti juos dominančias 1998-2018 m. „Dirvos“ laidas (popierines versijas). Jos yra geros būklės. Jų metinės laidos skaičiai įvairuoja nuo 26 iki 52 (dėl įvairių priežasčių, metams slenkant, jų skaičius buvo sumažintas, - aut.). Vieno numerio kaina \$2.00, siuntos mokestis pagal užsisakytą laidų skaičių. Visi užsakymai turi būti apmokėti iš anksto. Primename, kad laidų skaičius yra ribotas. Daugiau informacijos galima gauti skambinant

tel. 1 (216) 531-8150, faksas 1 (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

„Vilties“ draugijos valdyba, „Dirvos“ leidėja.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

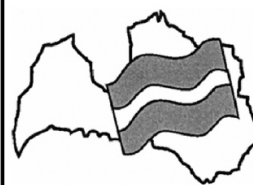
Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095

Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina, teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Now serving Lithuanians, including former Taupa Members!

Latvian Cleveland
Credit Union

1385 Andrews Avenue
Lakewood, Ohio 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvian@ameritech.net

Hours: Mon, Wed, Fri 9:00AM-3PM
Tue 9:00AM-5:30PM

Sun 9:30-10:30AM, 1st and 3rd Sundays each month, except Federal Reserve holiday weekends

View our Website and Facebook page for a list of our services:

www.latvianclevelandcu.org

www.facebook.com/latvianclevelandcu

California Lithuanian Credit Union

Santa Monica, CA

Savings 1.25%
IRA 1.50%

(310) 828-7095

info@clcu.org www.clcu.org

Credit Cards | Mobile Banking
International & Domestic Wires
Teen Accounts | College Savings

